

BARCS és VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer
Vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó társ:
Skribanek Géza

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt.
Nyilttér sora 20 kr,
Hirdetések nagyság szerint.

A vidék.

Az utóbbi két évtized alatt, de különösen érezhető a mostani években, hogy a vidék rohamosan hanyatlak és szegényedik. A vidék iparosai és kereskedői nyögnek a keresetlenség és a szegénység jármái alatt, a legéletrevalóbb vállalatok panganak és általános a minden ágon való hanyatlás.

Csodálatos, ha vizsgáljuk ennek okait és rájövünk az okokra. Külömben is egy szomorú tény lehet a bajok összes kutforrásának tekinteni. Mindenki a fővárosba törekszik, ott akar érvényesülni és ha már a vidékre „ássa el magát” legalább szükségleteit a fővárosból szerzi be.

Ha kell butor, azt a fővárosban olcsóbban kapom meg, gondolja az illető. Itt nagyobb a választék, nagyobb a konkurrenzia és így kisebbek az árak. Arra nem gondolnak, hogy itt nagyobbak a munkadíjak, vagyont képvisel a házbér, s nagy az adó. A butorgyárosnak pedig ezt vevőin kell behozni. Még a konkurrenzit is a vevőinek kell megszerezni, mert a gyárosnak nagy választékot kell raktáron tartani. És a nagy választék nagy tőkét foglal magában és honnan szedik a kamatokat? A vevőktől.

Igy van ez minden vonalon. A fővárosból szerzik be a családok divatcikkeiket és csak azt tartják szépnek, izlésesnek, szemrevalónak és viselhetőnek, ami a fővárosból kerül ki. Valóságos versengést folytatnak a vidéki előkelő családok nőtagjai, hogy egy egy ruhadarabjuk izlés és kiállítás tekintetében páratlanul álljon és ahhoz hasonló ruhadarabja ne legyen egyik ismerősének sem. Ha a vidéken készíttetné, úgy ha valakinek megtetszik, egyszerűen utána esináltatja. De kerrese föl a fővárosban az eredeti forrást!

Ezt a versenyt is persze a vidék kereskedelme sinyl meg.

Ha valaki szép bérházat vagy magánlakot akar építeni, a terv elkészítését okvetlen egy „pesti” műépítészre bizza. Kerüljön sok ezer forinttal többbe, de azt akarja, hogy eldicsekedhessék, miszerint egy országos hírvű műépítész tervezte az ő házat.

Igy azután mellőzik a vidéki iparost és építészt. Még a diszítések, fa- és vasmunkálatokat is fővárosiakkal készíttetik.

De nem csak a bevásárlásokat, a szükségleteket fedezik a fővárosból.

Ha egy vidéki földbirtokosnak tőkére van szüksége, vagy ha egy tőkepénzes pénzt akar elhelyezni, kölesönt a pesti intézetek-

nél vesz, tőkét a pesti intézetekben látja biztosítva. Ha pedig ez a tőkepénzes részvények vásárlására szánja el magát, úgy pénzt ugyancsak fővárosi vállalatok részvényeibe fekteti, de nem meri pártfogolni városa ipari és pénzügyi vállalatait. Szóval: a vidéki nem pártfogolja a vidéket és tömjenezi valóságos majomszeretettel mindazt, ami fővárosi.

Igy aztán pusztul a vidék. De pusztul maga a vidék intelligenciája is. Mert a hanyatlás nemcsak az ipar és kereskedelem rohamos pangásában és hanyatlásában mutatkozik, hanem más jelenségekben is.

Igy például a diplomás emberek és mindazok, kik tudományukkal vagy tehetségükkel érvényesülni akarnak, a fővárosban kívánják elérni boldogulásukat. Kicsinynek tartják erre a vidéket és nem méltónak, hogy ott szerezzenek maguknak hírt, tiszteletet vagy elismerést.

S az illetékes körök — sajnos — maguk is osztják ezt a hibás nézetet. A nagy tehetségnek a központban a helye! Ez a jelszó. A nagy tehetségnek szüksége van a fővárosi légkörre és csak itt találhatja meg az ő méltó helyét és környezetét.

Pedig ez nem igaz. A nagy tehetséget észreveszik és méltá-

T Á R C Z A.

Vonaton.

„Két helyet a második osztályban!” kiáltott egy idősebb, elegans hölgy a konduktorhoz, s ezzel leányával a vonathoz sietett, hogy az el ne menjen előlük.

„A hölgyszakasz már megtelt, méltóztassanak a nemdohányzó szakaszába fáradni,” válaszolt a konduktor, a kupe ajtaját kinyitva.

A hölgyek beszálltak. Egy elegansan öltözött ur, aki egyedül volt a szakaszban, előzékenyen kezét nyújtá, hogy a hölgyeknek a felszállásban segítsen. Málhájukat a saját helyére akarta rakni, de ezt semmi áron sem akarták megengedni.

A hölgyek a férfival szemben foglaltak helyet.

A konduktor keresztüllyukasztotta a jegyeket, bezárta az ajtót, és a vonat dübörögve hagyta el a pályaudvart.

„Oh itt szörnyű meleg van!” szölt rövid idő múlva az ifjabbik hölgy anyjához.

Gyorsan lehozta keztyűjét s letörölte izzadó homlokát.

„Ha szabad tudnom, hova utaznak nagysádék?” — kérde a férfi az ifjabbik nőhöz fordulva.

Ez válasz helyett büszkén mérte végig a kérdezőt.

A férfi megértette, s elhallgatott.

Sokáig utaztak, annélkül, hogy egyikük megmozdult volna.

Végre is megunt a férfi ezt az állapotot. Elmélázva bámult ki az ablakon a fekete éjszakába.

A kupe lámpája megvilágította a kis helyet. Az utas játszadozni kezdett értékes gyűrűivel, melyek jobbát diszítik. Aztán lehozta ujjáról az egyik gyémántgyűrűt, s mialatt minden oldalról megnézegette, szomorúan szölt magához:

„Te gyönyörű kisgyűrű, bármennyire kedves és drága is vagy nekem, mégis válnunk kell, mert az orosz császártól kaptalak ajándékba! Isten veled! És kidobta az ablakon.

A hölgyek reá néztek és elsápadtak.

Az utasnak esze bizonyosan nem volt a helyén.

Ő pedig, annélkül, hogy a hölgyek félelmével törődött volna, halkan folytatá magában:

„És te is, gyűrűském, drága és kedves voltál nekem, mert az osztrák császár ajándéka vagy. Utoljára gyönyörködtem rubinjaid és gyémántjaid fényében, de szabadulnom kell tőled, akár akarom, akár nem. Menj te is!”

Ezzel ezt a gyűrűt is kihajította.

Ki gondolhatott itt mást, mint hogy ez az ember örült volt. Az volt a rögeszméje, hogy csak koronás főkkel érintkezett, kik a legértékesebb gyűrűkkel ajándékozták meg, s ezeket most kihajigálta az ablakon. A hölgyek rendkívül aggódtak, hogy egyedül kell utazniok éjjel egy valóságos örülttel.

A gyorsvonat tovább száguldott, sok állomást hagyva maga után, az utas pedig egyik gyűrűt a másik után dobálta el. Végre csak egy maradt meg, a jegygyűrű.

„Szegény jegygyűrűm, valamennyi közül téged szerettelek legjobban, de nem

nyolják mindenütt és a nagy tehetségekre tisztesen szüksége van a vidéknek.

A vidéknek most nincs társadalmi élete. Nem lüktet vér a vidéki társadalomban, mintha halál álmát aludná. Egy-két nagy város életképes és munkabíró társadalmától eltekintve, a vidéki városokban nincs élet, nincs gyülekezés, nincs együtt-működés, és nincs semmiféle társadalmi akció. Nem törődnek sem irodalommal, nem éreznek magukban erőt és akaratképességet nemes czélok előmozdítására és humánus alkotások megteremtésére, legfeljebb csak politizálnak.

Igy vagyunk persze a vidéki színházakkal is, melyeknek nincs közönségük, az irodalmi társaságokkal, melyeknek nincs elég tág működési körük, így a sajtóval, melynek nincs közönsége, így a csekély számú jótékony körrel, melyeknek nincsenek tagjai, ha csak a kaszinók kártyakompániáit nem tekintjük jótékonycélu társaságoknak.

Foglalkozni kellene a vidék bajaival és mostani hanyatló állapotával, friss vért, embereket kellene levinni a vidékek társadalmába, akik tudnának ott új életet is kelteni. Mozgalomnak kellene keletkezni az ipar és kereskedelmi kamarák kebelében, melylyel meggátolnák a vidéki ipar és kereskedelem pusztulását, és kersztül vinnék, hogy a vidék a vidéken szerezzé be szükségleteit.

Ha nagyobb tőke fog állandóan közkézen forogni a vidéki városokban, ha nagyobb lesz kereskedelmi, ipari és közgazdasági élete, ha a vagyonosodás nagyobb mérveket ölt, úgy e javulás önként magába rejti a társadalmi téren való javult állapotok bekövetkezését is.

A pénz mozgató ereje mindennek és ha nem küzdenek vidé-

ki polgártársaink gondokkal és rendelkeznek tőkével, bizonyára nem ijednek meg és nem huzódnak vissza minden nemes czélú társadalmi akciótól, hanem igen részt vesznek a társadalmi életben és ezzel valódi társadalmi életet teremtenek. És ha a vidéki városoknak társadalmi élete eleven és működés-képes lesz, nem fognak a fővárosba kivánczolni mind azok, kik tehetségüket és tudományukat most nem érvényesíthetik.

Terjedjen ki a kormány figyelve a vidékre is, mert az ország nem a fővárosából él és lesz nagygyá, hanem a nagy vidék rendezett állapotai is hozzájárulnak az állam erejéhez és háztartásának szilárdságához.

H i r e k.

— **A barcsi sertéshizláló államosítása.** Csak nagyon rövid ideje még, hogy Psik Lajos kereletünk képviselőjének lett megválasztva s máris üdvös jeleit mutatja tevékenységének. Alig, hogy állását elfoglalta a képviselőházban, csakhamar vidékünkön termett, tanulmányozni a viszonyokat a barcsi járásbírótság föllálítása érdekében. Most újabbán ismét városunk egy fontos tényezőjének kersztül vitelén fáradozik. Ugyanis a szabadelvű párt e hó 11-én tartott értekezletén többek között Psik Lajos felszólalására tárgyalás alá került a barcsi sertéshizláló állami felügyelet alá helyezése is. Városunknak a már többször fölmerült fontos kérdése, van reményünk, hogy most már a megvalósulás stádiumába kerül.

— **Uj Casinó.** E hó 14-én végre megalakult a barcsi casinó, mely alakuló közgyűlésről a következőket irhatjuk: Stern Adolf korelnök megnyitván az értekezletet, fölkéri a 7 tagu bizottságot a terv és az alapszabályok előadására. E bizottság nevében Dorner Andor, egyszersmind konjegyző felolvassa az alapszabályokat, melyek csekély módosítással elfogadtatnak. Ezek után következett a tisztikar

megválasztása, mely a következőleg alakult meg: Elnök: Dr. Piszár Antal. Al-elnök: Silberstein Sándor. Titkár: Deutsch Izidor. Háznagy: Dorner Andor. Könyvtárnok: Schapszon I. Géza. Pénztárnok: Stern Hugó. Választmányi tagok lettek: Imre Bertalan, Kremzir Mór, Valkó Gyula, Fehér Dezső és Schmidt Fülöp.

— **Társasvacsora.** A barcsi Chevra Kadisa e hó 14-én tartotta minden három évben szokásos társas vacsoráját a Garni szálloda nagytermében, melyen 72-en vettek részt. Az első felköszöntőt Deutsch Izidor, az egyesület elnöke mondotta a királyra, mit a jelenlevők állva hallgattak végig. Ezután fölkéri az együletet, hogy a templom építéshez — melynek megvalósítása képezendi működésének gőcpontját — adakozzanak. A beszéd villanyzó hatással volt a jelenlevőkre, a mennyiben rövid percek alatt több száz forint gyűlt egybe e czélra. Ezek után Dr. Siklósi Albert emelkedett fel és talpra esett beszédében azt bizonyította, hogy a szent egyület működése csak látszólagosan felekezeti jellegű, mert a jótékonyág gyakorlása, mint a felebaráti, illetve emberbaráti szeretet kiegészítő része végeredményében excludív jellegű nem lehet, inkább csak kuforrása e később nagyobb tettekben is nyilvánuló jótékonyágának. Különben is a szent egyület kulturális czélokra anyagi erejét fölülmulólólag áldozott és mindez a közügyek vezetéséhez hivatott lelkes elnökének érdeme, a kit soká éltet! A társaság virágos jó kedvvel a legkedélyesebb mulatozás közt, a késő éjjeli órákig maradt együtt.

— **Kerékpár-egyesület Barcon.**

E hó 14-én megalakult a barcsi kerékpár egyesület, melynek már eddig is elég szép számmal vannak tagjai. A megalakulás lefolyásáról a következőket irhatjuk. Menyhárt Béla üdvözlő szavai után az egybegyűlte megválasztják az értekezlet vezetésére Menyhárt Béla s a jegyzőkönyv vezetésére Goldschmied József urakat. Menyhárt Béla jelenti, hogy a már előbb megtartott szűkebb körű értekezlet által az alapszabályok kidolgozása czéljából kiküldött 5 tagu bizottság működését be-

segíthetek rajtad, neked is menned kell. Isten veled!"

A hölgyek félelmükben alig mertek lélegzetet venni.

Hirtelen az ifjabbik nő kezére esett az idegen merev pillantása, amelyen egy gyönyörű gyűrű csillogott.

„Önnek is van itt egy szép gyűrűje, bájos nagysád, de ide kell adnia, mert a többi után kell dobnom!"

Ezt mondva a megrémült hölgy keze után nyult, ki anyját nézte, mintegy kérdezve: mit csináljak? S midőn ez halálra ijedten bölintott fejével, a leány lehuzta ujjáról az értékes gyűrűt, és átnyujtá az utitársnak.

Itt nem szabadott ellenkezni, mert egy örülttől még sokkal rosszabbat is lehetett várni. Megfosztatni egy kedves emléktől isszonyu volt ugyan, de mit tehettek mást, felkellett azt áldozni.

A férfi mélyen meghajtá magát, és elvette a gyűrűt a remegő kézből. A következő pillanatban kidobta az ablakon.

Aztán teljesen megnyugodott. Egy sarokba huzódott s elszundikált.

Mit várhattak meg a megrémült nők ettől a bolondtól?

Hirtelen felkiáltott:

„Kár azokért a gyönyörű gyűrűkért! Nem tudok nélkülök meglenni! Adják vissza gyűrűimet!"

Ezzel felugrott helyéről s mereven bámult a két hölgyre. Ezek kétségbeesve néztek egymásra, mintha azt akarnák mondani: Szent Isten, csak nem keresi mi rajtunk a gyűrűket?

Ebben a félelmetes perczen egészen nyugodtan játszadozott az ablakon a függőnyvel, s hirtelen vidámon kiáltá:

„Isten éltessen, barátom! Most hát megint az enyém vagy orosz gyémántom!" S ezzel bal keze ujjára tőltá a gyűrűt. Aztán egymásután vette elő a függőny mögül a gyűrűket, legutóljára az ifjabbik hölgyét is. Azt átadva neki, illedelmesen szőlt:

„Ime nagysád gyönyörű gyűrűje, s boeasson meg, ha egy kicsit megijesztetem. Nem vagyok én örült, mint gondolta, csak egy kis haragos boszuálló. Minthogy kérdésemre nem akart válaszolni, és semmi áron sem akart velem mulatni, hát

kénytelen voltam magam egy kis szóra-kozásról gondoskodni. Én Bellachini bűvész vagyok!" Ebben a perczen megállott a vonat. „Temesvár" kiáltotta a kalauz és kiuyította a koesi ajtaját. Ami emberünk kiugrott a kupéból és csakhamar eltűnt a tömegben.

P. E.

A rongyos iskolák Londonban

a XIX. század I. felében.

Közlő: Müller Ferencz.

Ismeretes mindenki előtt a nyomor, mely Anglia fővárosában a roppant gazdagságot minden oldalról környezi.

London utezái csak úgy hemzsegnek a temérdek piszkos és szemtelen gyermekek s ifju emberektől. A gazdagabb város negyedekben gyufákat árulnak, szemtelenül koldulnak s panaszos történetet beszélnek el az előttük elhaladóknak. Máshol ismét a csatornáknak heverésznek, vagy a szemétből kaparják ki a még használható tárgyakat. Legszámosabban találhatunk Westminster közelében, a keskeny, tisztátalan utezákban, melyeket a 3-13

jezte és felolvassa az alapszabály tervezetét, mely csekély módosítással elfogadták. Ezek után felkéretnek a jelenlevők, hogy a belépni szándékozók a felolvasott alapszabályok elfogadása mellett tagul jelentkezzenek, mely jelentkezések eredménye a következő: Alapító tagokul jelentkeztek: Krausz József, Steiner Ferencz, Stern Lajos, Kremzír Mór és Weisz Arthur. Működő tagokul jelentkeztek: Steiner Ferencz, Révay Soma, Kremzír Mór, Reich Emil, Menyhárt Béla, Hertz József, Goldschmied József, Botka István, Sally József, Heinrich Zsigmond, Krausz József, és Wertheim József, Pártoló tagokul jelentkeztek: Stern Benő, Armuth József, Dorner Lajos.

Ezek után kimondja az értekezlet, hogy a barsi kerékpár-egyesület megalakult és megejtetnek a választások, melyek eredménye a következő: Elnök: Menyhárt Béla. Titkár: Goldschmied József. Pénztárnok: Botka István. Ellenőr: Sally József. Első menetparancsnok: Hertz József. Második menetparancsnok: Reich Emil. Választmányi tagok: Révai Soma, Kremzír Mór és Heinrich Zsigmond. Póttagok: Krausz József, és Wertheim József.

— **Hymen.** Dr. Siklósy Albert, városunk közkedvelt s jeles képzettségű orvosa eljegyezte Maulwurf Malvin kisasszonyt N.-Kanizsáról.

— **A kanyaró** még mindig nagyban uralkodik úgy városunkban, mint a vidéken, s e miatt, ha a betegség még tovább terjed, az iskoláink bezáratásának szükségessége foroghat fenn. A betegség különben oly enyhe jellegű, hogy az pár nap alatt gyógyulni szokott. Nagy-Atádon is — mint levelezőnk írja, — a kanyaró nagyban uralkodása miatt az iskolák bezáratottak.

— **Biróválasztás.** E hó 13-án ejtett meg Barcon a bíró választás; a három kandidált: Krisz Ede, Vidik Sándor és Baumann József közül felkiáltás útján Krisz Ede, a volt bíró lett újból megválasztva Barcs község bírájának.

— **Kinevezés.** Herczeg Jenőt, a leszámítoló bank jelesképzettségű hivatalnokát a pécsi kereskedelmi és iparkamara gazdasági tudósítójának nevezte ki.

éves gyermekek nagy mennyiségben lépnek el. Az utcák hosszúak és keskenyek, egyoldalról sötét nedves fal; más oldalról pedig annyi távolságra, hogy karjait terjesztheti ki az ember, nyomorult viskók még szomorubb tekintettel. A gyermekek e ronda utcáknak dögletes levegőjét szívják, s a pontini mocsárok élő csontvázaire emlékeztetik az embert.

Az itt élő teremtmények foglalatossága természetesen a koldulás, lopás és csalás. Szenvedélyesen kedvelik a látványos játékokat, a fillérszínház boldogságuk eszüképe s egyszersmind hathatós inger a bűnre. Oktatásról, intésről szó sincsen közöttük, s más emberek fogalmbival távolról sem bírnak. Mivel maguknak semmijük sincs, azt hiszik, hogy idegen jószág eltulajdonítása által kell magukon segíteni, s ha tetten kaptván, a bíró által elítéltnek, de az ítélet igazságosságát belátni nem képesek.

A rongyos iskolák elegendő jelei e társadalmi rossznak. Ezek létüket néhány alsóbb osztályú egyénnek köszönik, kik az emberiség érzete által indítva, néhány

— **A nagy-atádi** polgári olvasókörsaját pénztára javára f. é. február hó 27-én a „Korona” szálloda helyiségében zártkörű táncestélyt rendez. Beléptidj: Személyjegy 60 kr., családjegy 1 frt 20 kr.

— **A nagy-atádi** krajezar-egylet — mint tudósítónk írja — e hó 13-án tombolajátékkal egybekötött zártkörű táncmulatságot tartott, 1 korona belépti díjjal. A mulatságon nagy számú közönség vett részt, a bevétel 130 frt volt, melyből 70 frt tiszta jövedelem maradt, mely a szegénysorsu leányok férjhez menetelekor ajándékol adatik. A főnyereményeket megnyerték: Záborszky Károlyné, egy házi nyulat. Grünbaum Jakab, egy százrétű papírba csomagolt krajezart. Dolencez István, egy félméteres hosszú veknit. Velis Izidor, egy kis asztal kerekű perezet. Az érdekes nyeremény tárgyakon a közönség jóízűen mulatott.

— **Milliók hevernek** felvétel nélkül a Rinyában. Kissé furesán hangzik ugyan, de annyival örvedetesebb e hír, hogy igaz. Canada hegységei, Afrika délvideki folyamai, melyek csak úgy öntik az aranyat, mind kis miska ahhoz képest, amit az igénytelen patakoska, a Rinya medrében hord. Ami pedig majdnem a hihetlennel határos, a legnagyobb előny, — s ez még a kimondásra is sok — készen, verve adja ki a pénzt. Ugy látszik, hogy az ezüst forintokat párosával halászsák ki a hid alatt. Az is hírlik, hogy egy körünkben is jól ismert slaviniai földbirtokos lett légyen először figyelmes e jelenségre, s most hatalmas akciót indított, hogy e felfedezését saját előnyére minél előbb és minél jobban felhasználhassa. De mivel a pénzverés — itt talán fémmosásról nem is lehet szó, mivel a készpénz csak úgy folyik az ember markába — állami monopólium lévén, reméljük, a fináncok hamarosan ráteszik a kezüket. — E hirt fenntartva közöljük.

— **A rézpénz bevonása.** A még forgalomban levő rézpénzt, nevezetesen az egykrajezárosokat és félkrajezárosokat még ez év első negyede folyamán be fogják vonni. A bevonásban még a két pénzügy miniszternek meg kell állapodnia, a mi már legközelebb meg fog történni.

év előtt azon gondolatra jöttek, hogy e nyomorult utcákat bejárva, a társadalom ezen páriáihoz a jóakarát és könyörület hangján szóljanak. Az időt nem lehet meghatározni, mikor történt az első kísérlet, sem az illető egyének nevei nem tudatnak, kik a dolgot megkezdék: dícséret és dícsőségre e nemes férfiak legkevésbé sem gondoltak, s most sem gondolnak.

A kezdeményezők, különféle vallásfelekezetű férfiak összerakván filléroket, a legszegényebb városnegyedekben, a lehető legolcsóbban néhány nagyobb szobát béreltek s azokat kivilágították; minden vasárnap este megjelentek azokban bizonyos számú önkényes tanítók és tanítónők türelem és hittel fölfegyverkezve, alacsony, de érdemteljes foglalatosságuk folytatására. Könnyen elképzelhető, minő jelenetek közt történt a rongyos iskolák megnyitása. Robajjal tört be a vad tömeg, kioltván minden lámpát, kövek és botok repültek mindenfelé. Több ízben megesett, hogy a zsidók elfoglalván a tantermet, sem a tanítót hallgatni, sem a termet elhagyni nem akarták, s a rendőrséget kel-

— **Az ábécé Amerika sorompójánál.** Az Európára nyíló északamerikai kikötők sorompójánál ezentul csakugyan az ábécé áll őrt s az nehezíti meg a kivándorlott idegenek beözönlését az Egyesült-Államok területére. Egy vashingtoni távirat ugyanis azt jelenti, hogy a szenátus 34 szavazattal 31 ellenében elfogadta a két konferencia bizottságának javaslatát, a mely a bevándorlási billt odamódosítja, hogy a bevándorlóktól megkivánják, hogy angol, vagy valamely más nyelven írni tudjanak. Elvetették ellenben a javaslatnak azt a részletét, hogy az írni tudó férjjel ne ereszszék be analfabeta feleségét. Nevezetes cikkei még az új billnek: Kimondja, hogy külföldi munkások állami műhelyekben nem dolgozhatnak és oly munkások egyáltalában nem alkalmazhatók, a kik azért jönnek Amerikába, hogy bizonyos idő múlva ismét visszatérjenek hazájukba. A billt most már az elnök elé terjesztik.

— **Kelta vár** Vosinezki Mór szegzárdi esperes-plébános Szegzárdon a csatári völgyben, egy kelta vár maradványát fedezte föl a K. e. 4—5 dik századból. Többek közt találtak egy vas kardot hüvelylyel, két vaslándzsát, vaskést, ollót és vasfibulát. Továbbá több bronzedényt és egy keresztalaku vasmacskát. Legközelebb Görböz-Belecskán is érdekes tárgyakra akadtak. A lelet a Tolnavármegye által legközelebb felállítandó muzeumba kerül, a melynek Apponyi Sándor gróf 20 ezer forintot érő régiségein kívül Wosinszki esperes, Zichy Jenő gróf egyik kaukázusi utitársának, gazdag gyűjteménye lesz az alapja.

— **Rigó Jancsi nótái** ezim alatt két magyar nóta jelent meg a zene piácson. Az első egy hangulatos, szép lassu, melyet üde, friss nóta követ. Mindkettő hamarosan a nép ajkára kerül, mit az is bizonyít, hogy az első kiadást máris szét kapkodták. Polgár Géza ösmert tárczaíró, a dalok szerzője. A mű tetszetős ezimlapján a herczegnő és a primás sikerült arcképe van; Nádor Kálmán (Bpest Károly körut 8 sz. zenemű kereskedésében) 20 krért megrendelhető.

— **Legujabb divatu** csipkegallérok, csipkefátyol, nyakbodor (rüschi), minden-

lett segítségül hívni. Végre a türelem győzött a vad zsidaj fölött, s most napon kint megjelennek a kis csavargók az iskolában, becsületesen viselik magukat és szorgalmasan tanulnak.

Minő temérdek nehézségekkel kellett küzdeni, azt még csak meggondolni is sok volna. E gyermekeket szegény de jó gyermekekkel nem lehet összehasonlítani. Maga a név tisztán kijelöli a célt, hogy t. i. a rongyos iskolák a valóban rongyos gyermekek számára állítvák, kik egyéb iskolából, az azokban megkivántató illedelmes öltözet, tisztaság, rendes megjelenés s a hetenkinti fillérfizetés következtében ki lennének zárva.

Bajos volna ezen rongyos osztálynak számát közelebről meghatározni, mert őket megszámlálni teljes lehetetlenség.

A rendőrségi jegyzőkönyvek után csak annyit mondhatni róluk, hogy 1845-ben 14887 még 20 évet el nem ért mindkét nembeli egyén börtönöztetett be, legnagyobb része el is ítéltetett, csupán a 10-15 éves elítéltek közt volt 1557 fiú és 167 leánygyermek.

mű női pipere különlegességek, harisnyák, keztük dus választékban jutányosan Naményi Kálmán divatárú üzletében (Budapest, IV Koronaherceg-utca 1.7) kapható.

— **III Béla király temetése.** III Béla királynak és nejeének földi maradványait országos költségen kellene országos gyáspompával átszállítani az antropológiai muzeumból méltó helyükre, a Mátyás-tempom kriptájába. De az ország urai, ugylátszik, a nemzeti kegyelet nyilvántartására megfelelőbb formának találják a közadakozást. Folyik tehát a gyűjtés a királyi temetésre s ilyen körülmények közt bizony kétszeresen örvendetes, ha valaki megsegíti a nemzetet, hogy teljesithesse kötelességét. Van már egy kis pénz. Legujjabban a pesti hazai első takarékpénztár igazgatósága 500 frtot küldött Márkus József polgármester kezéhez, a III. Béla király és neje tetemmaradványainak eltemetése költségeire.

Közgazdaság.

— **Raktár-kimutatása** a magyar leszámítoló- és pénz-váltóbank baresi raktárainak. Készlet f. hó 1-én 105107 mm. 836250 biztosítási érték. Beraktárlás f. hó 1-től 15-ig 10751 mm. 73700 bizt. érték. összesen 115858 mm. 909950 biztosítási érték. Kiraktárlás f. hó 1-től 15-ig 23641 mm. 180450 biztosítási érték. Készlet f. hó 15-én 92217 mm. 729500 biztosít. érték. Részletezés: 46980 mm. buza, 1957 mm. rozs, 2375 mm. árpa, 7059 mm. zab, 25298 mm. tengeri, — mm. repeze, 70 mm. hüvelyesek, 533 mm. liszt, 7946 mm. különféle.

— **Gazdasági főiskola.** A földművelésügyi miniszter az ez idei költségvetésbe 8000 frtot vesz föl egy Budapesten létesítendő gazdasági főiskola személyi és dologi kiadásaira. A főiskola agrár egyetem lesz,

1846. évi statistika szerint létezett 26 iskola, 2600 tanítvány és 250 tanítóval. Azóta az iskolák száma jóval szaporodott s a tanítványoknak rendszeren csak két harmada jelenik meg. Némely iskolák csak vasárnap vannak nyitva, mások kétszer, mások ismét ötször egy héten. A vasárnap-i iskolákban csak vallás tanítatik; köznapokon pedig olvasás, írás számolás jön hozzá; sőt a hol az iskola hetenkint négyszer van nyitva, ott a leányok varrásban, a fiuk pedig varga és szabó mester-ségben nyernek oktatást. Ilyen osztályba való föl vétel jutalom számba megy, melyre még ez ideig csak 283 gyermek érdemesi té magát, ezek közül is 53 fiu és 74 leány.

Említett iskolákban 1600 tanítvány életviszonyai iránt tett vizsgálatok következő eredményt nyújtanak. 162 bevallja, hogy börtönben ült, 116 szülőitől szökött el, 170 szállásadóknál tölti az éjt, vagyis a leggyalázatosabb bünbarlangokban, melyek a városban létezhetnek; 253 koldulásból él, 216 nak nincs lakhelye; 280 nak fővege; 104 nek inge; 249 sohasem feküdt ágyban; 68 deportált gonosztevők gyermeke, 125 nek mostoha anyja van; 306 pedig atyátlan vagy anyátlan árva, sőt igen sok tökéletesen árva.

Folyt. köv.

a tudományegyetemtől teljesen elkülönített intézményképpen s nem úgy mint tervbe volt véve, hogy a tudományegyetemen lesznek agrár professzorok. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, mint az Agrár Értesítő jelenti, e kérdésben ankétot fog egybehívni, a mint a földművelésügyi költ ségvetési vita végére kilátásba helyezett ankétek befejeződnek, s a kérdésben tett előtanulmányok a miniszterium kebelében eredményre vezetnek. Az ankét nyomán az intézet fölállításának előmunkálatát még ez évben megakarja tételni a földművelésügyi kormány.

— **Budapesti gabonatözsde.** Reich Jenő és társa jelentése. A hét elején a hidegidőjárás és az amerikai magasabb jegyzések megszűlárditották az irányzatot és az árak valamivel megjavultak. A hét vége felé az irányzat ismét meglanyhult az idő enyhébbre való fordulása miatt. A határidőüzletben ár esőkkenés leginkább a tavaszibuzánál volt, a többi cikkek aránylag kevésbé esőkkenetek. Egyedül a zab ára emelkedett a politikai bonyodal-mak hatása alatt. A forgalom meglehetősen élénk volt. A hét ár ingadozásai a követ-kezők voltak. Szokványbuza tav.-ra 770—790. Szokványbuza máj.—jun.-ra 770—786. Szokványbuza őszre 735—750. Szok-ványrozs tav.-ra 630—650. Tengeri máj. jun.-ra 370—380. Szokványzab tav.-ra 602—605. Repeze aug. szept.-re 1090—11—

Nyilt-tér.)*

E rovatban közlöttekért nem válal felöltséget a Szerk.

Maulwurf Malvin
Dr. Siklósy Albert
jegyesek.

N.-Kanizsa.

Barcs.

minden külön értesítés helyett.

VASUTI MENETREND.

Barcsról indul:

Kanizsára	reggel	6 óra	10	perc
"	délelött	11	"	05
"	este	9	"	05
Pécs — Szigetvárra	reggel	7	"	32
"	délután	5	"	18
Pákráczra	reggel	8	"	16
"	este	5	"	20
Somogy-Szobra	reggel	4	"	16
"	délután	2	"	15

Barosra érkezik:

Kanizsáról	reggel	7 óra	21	perc
"	délután	4	"	46
"	este	9	"	47
Pécs — Szigetvárról	délelött	10	"	49
"	este	8	"	41
Pákráczról	délelött	10	"	53
"	este	8	"	05
Somogy-Szobbról	délben	12	"	36
"	este	8	"	11

E g y e s ü l t

Budapest fővárosi takarékpénztár.

Központi osztály: V. ker. Dorottya-u. 4. sz.
Budai osztály: II. ker. Fő-utca 2. szám.

Józsefvárosi osztály: VIII. Kerepesi-ut 9. sz.
Terézvárosi osztály: VI. Andrásy-ut 2. sz.
(Fonciére-palota.)

Befizetett alaptöke:

3.600,000 frt névre szóló 12000 db 300 frt névért. részv. felosztva.

Tartaléktökek:

Rendes tartalékalap	— — —	3.372,202 frt 45 kr.
külön	— — —	583,649 frt 33 kr.
Rendkívüli	— — —	200,000 frt
összesen:	— — —	4.155,851 frt 78 kr.

Kölesönöket ad telekkönyvezett (fővárosi) ingatlanokra, és vidéki földbir-tokokra készpénzben és záloglevelekben a becsérték 50 százalékáig.

A jelzálogkölesön iránti kérvényekhez — melyeknek mintázatai a takarékpénztárnál díjmentesen átvehetők — következő okiratok mellék-lendők:

Földbirtokoknál:

- a legujabb keletü hitelesített teljes telekkönyvi kivonat;
- a hitelesített katasteri birtokiv
- az adókönyv vagy adóhivatali bizonyítvány a fizetett adóról;
- esetleg az ármentesítési költségek kimutatása;
- az épületekre vonatkozó tűzkárbiztosítási kötvény.
- az u. n. azonossági bizonyítvány, vagyis községi bizonyítvány az iránt, hogy a katasteri birtokivben felvett birtok mily hiteltelekjegy-zőkönyvekben van felvéve.

Kivánatos, hogy esetleg meglevő birói becslésék, adás-vételi vagy bérszerződésék is mellékeltesenek.

Készpénzkölesönök rendszerint hat havi kölesönös felmondás és a kamatoknak negyedévenként előlegesen leendő fizetésének kikötése mel-lelt adatnak. A kamatláb a takarékpénztár és a kölesönkérő közti mogál-lapodás tárgyát képezi.

A takarékpénztárnak 4 és fél százalékos záloglevelekben adott köl-esőnei után tőketörlesztés és kamat fejében 45 éven át évenként 5 és fél százalék fizetendő fél évi előleges részletekben.

A 4 százalékos záloglevelekben adott kölesönök után tőketörlesz-tés és kamat fejében 48 és fél éven át évenként 5 százalék összeg fi-zetendő fél évi előleges részletekben.

A záloglevelek kölesönösen megállapított áron vétetnek vissza. Az intézeti záloglevelek a tözsdei napi árfolyamon a takarékpénztár mind a négy osztályának pénztáránál kaphatók.

Első magy. gazdasági
gépgyár részvény-társulat.

Gőzcséplőink

a tökéletesség legmagasabb fokán
állanak.

Magyarország legnagyobb és
egyedüli
gazdasági gépgyára
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Részletes árjegyzékkel és szakbavágó
felvilágosítással díjmentesen szol-
gálunk.

Kérjük minden kérdéssel bizalommal
hozzánk fordulni, készséggel adunk ki-
merítő és felvilágosító választ.

12-12 C z i m:

Első magyar gazdasági gépgyár
részvény-társulat
B U D A P E S T E N.

Czímre ügyelni tessék!

Együttműködés
külön szakosztály.

Különlégségek borkészítési gépekben.

A gazdaközönség és a gépkereskedők figyelmébe!

Gazdasági géposztályunk raktáraiban, az éppen lefolyt üzletév váratlanul gyenge forgalma, minden nemű gazdasági gépekből, u. m.:
**4, 6 és 8 HP gőzcséplőkészletek, járgányok és járgá-
nyos cséplőgépek, Backer-rendszerű és Vidats-féle ros-
ták, egy és többvasu ekék, boronák, rögtörő hengerek,
vetőgépek, tengeri vetőkészülékek, aratógépek és fűka-
szálók, szecslovakók, répavágók és zuzók, kukoricza
morzsolók és csöves tengeri darálók egy és két járatu
örlőmalmok olajprések stb. stb.**

nagymérvű készlet összetörődését okozván, igazgatóságunk kapcsolatban azon határozatával, hogy egyes gazdasági gépek további gyártásával teljesen felhagyjunk, ezen nagy készletek, a jövő tavasz folyamán, rendkívüli mérsékelt árakon való eladását akarja eszközölni.

Ezt azon megjegyzéssel hozzuk a t. érdekelt közönség tudomására, hogy az eladás nemcsak egyes darabokban, hanem esetleg kisebb-nagyobb tömegekben is történik, a szerint, a mint erre igényt tartó gazdák és hivatott kereskedők jelentkezni fognak.

**Ritka alkalom kínálkozik most az érdekelteknek, ellismert
kitűnő minőségű gazdasági gépeket és eszközöket, rendkívül
alacsony árak és előnyös feltételek mellett beszerezni.**

Minden ezen tárgyra vonatkozó kérdezősködéssre, mely egyene-
sen hozzánk czimzendő, szívesen fogunk felvilágosítással és árajánlatok-
kal szolgálni.

Teljes tisztelettel

SCHLIK-féle vasöntöde és gépgyár r.-t.

Budapest, Külső váczi-ut 29-37.

1-18

K Ö N Y V
P A P I R
Író és
rajz-eszközök
raktára.

Özv. Habianac Augusztné.
fiók- könyvnyomda-könyvkötészete
könyv- papir- író- és rajzeszközök raktára.

B A R C S O N.

Kép,
T Ű K Ő R,
és stb.
a leg-
jutányosabb
áron
kapható.

Ajánlja magát a helybeli és vidéki közönségnek

BÁRMINŐ KÖNYVNYOMDAI MUNKA ELKÉSZÍTÉSÉRE

A meglevő gazdag betű-anyag képesíti az üzletet

bármily megrendelések teljesítésére

ELFOGADTATNAK:

Szépirodalmi és szak-művek, folyiratok, kereskedelmi és ipari

nyomtatványok, üzleti ugy egyéb rovatos könyvek,

üzlet-levelek, boríték, számlák, névjegyek, eljegyzési és esküvő értesítések,

gyászjelentések, falragaszok stb. a legjobb kivitelben.

Együttal a „BARCS és VIDÉKE” kiadóhivatala.

A barcs-drávavidéki takarékpénztár Mérleg-számlája.

VAGYON	1896. december 31-én.		TEHER		
	frt	kr.			
Pénztár	1942	84	Résztvénytőke	80000	—
Váltók	151943	71	Tartalékalap	23964	37
Jelzálog	58847	50	Betétek	206414	62
Kötvények	52998	35	Átmeneti kamatok	3001	14
Előlegek zálogra	1672	—	Osztalék	82	40
Értékpapír	1000	—	Külön tartalék	1300	—
Kamathátralék	1381	39	Házérték csökken. alap	720	—
Ingatlan	9198	78	Szolgasegély alap	40	—
Házóvadék	100	—	Nyeremény	12417	50
Folyó számla	21174	04			
Átmeneti számla	27554	67			
Butor	126	75			
	327940	03		327940	03

Barcstelep, 1896. december hó 31-én.

Brodszky Károly s. k.

igazgatósági elnök.

Kronberger Manó s. k.

könyvelő.

Deutsch s. k.

igazgató.

Seeligmann Ágoston s. k.

pénztárnok.

Jelen mérleg-számlát a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítva, helyesnek találtuk.

Barcstelep, 1897. január hó 31-én.

Schapszon J. Géza s. k.

felügy. bizotts. tag.

Wolleszky Károly s. k.

felügyelő bizottsági elnök.

Kupfer Miksa s. k.

felügy. bizotts. tag.

Veszteség- és nyereség-számla.

TARTOZIK	1896. december 31-én.		KÖVETEL		
	frt	kr.			
Betétkamat	10717	20	Nyeremény áthozat mult évről	483	54
Költségek	1465	80	Kamatok értékpapír után . .	105	53
Fizetések	4165	—	" váltók	17889	62
Adó	2655	15	" jelzálog	4777	81
Betétkamat adó	1138	06	" kötvények	3000	39
Nyeremény áthozat mult			" folyó sz.	1467	99
évről 483.54			Kezelési díj	4336	72
Nyeremény ez idei			Biztosítás	298	75
évről 11933.96	12417	50	Különféle	74	45
	32558	71	Házbér	123	91
				32558	71

Barcstelep, 1896. december hó 31-én.

Brodszky Károly s. k.

igazgatósági elnök.

Kronberger Manó s. k.

könyvelő.

Deutsch s. k.

igazgató.

Seeligmann Ágoston s. k.

pénztárnok.

Jelen veszteség- és nyereség-számlát a fő és mellékkönyvekkel összehasonlítva, helyesnek találtuk.

Barcstelep, 1897. január hó 31-én.

Schapszon J. Géza s. k.

felügy. bizotts. tag.

Wolleszky Károly s. k.

felügyelő bizottsági elnök.

Kupfer Miksa s. k.

felügy. bizotts. tag.